

Trata del sexto Artículo y del admirable Sacramento de la Eucaristia.

Credon seipsum Antidubac statendum. igo eben Cerubetana, et a dago sarrine Taimo Vita purtiz poderoseen alde exummatati.

Articula onetan sinistu beax dogu Tem Christoc, igo ebela cerubetana: bāna saquin beax dogu nola iran zan au.

Nola igo eben Cerubetana, et a dago sarrine Vita Taimoen Exummatati. Ygo eben Cexu purtien gānera, Angueru purtien gānera, bexa virtute pāpiora, et a poderijar.

Ygo eben Christoc berac, edo igo eben Cexua?

Ygo eben berac bexa divinidadien virtutes, Angueruben et a Limbati atara cituban anima aem Companian.

Eta bāna Vita Taimoac exumaco exumio?

Ez, ezta exquerecoru exe, cegaiti etāucan gorpuzic.

Bada nola digo Credac, Christo dagoala sarrine Ceruban Vita Taimoen Alde exumacoan?

Viti daipur, daucala gloria iguala vitagaz Taimo dan pater et a quizon dan pater beste purtiac bāno pueiago

Eon zan Christo pure Taima bexnopei epun emen munduban xemiatadu exquero; ija equiteco patente quizonai bexa xemreccinoen equija; ija aseoretaco bexa Apostolubai turbacinoena, cenctan ifini cituban bexa Parinoac, et a osaguetaco euren sinistu gura eza; et a ija emoteco instruccino necesarioac, soateco beaxnean quizonen converxi noan, exaxiduta munduti. Beragguēi gannen egumean apaxcidu faten Tem Christo Apostolu purtiac suntaduta epocen leuban Tem Salengo Ciudadean, et a eran eurtien. Recibidu ebela podere purtia Ceruban, et a luxnean; agunquetan eurtela soan citela Munda pur

titu: iustitiam, et baptizetam quizonac, Aitien. et Lemien, et
Espiritu Santuben izemian. Prometidu Doia equiteco Vilagroac: are
puradu eusten bere aistencija Munduben fineraño: Ni nago
Zubequin (exan eusten) egun purtietan sigloen consumacionaño.
Promera Solemmia, orduti equin ebena bere Eleizeari ez inoz deam
faretaco. Idigu eusten entendimentuco bepuiae, aitu equien es
citurzen ventiduba: prometidu eusten bialqueta Espiritu Santuba
Eta guero exoan cituban bere discipulubac Bethanijara, Jerusalemgo
Ciudadien ondoza, et aandi oliveteco Mendira: ara eldu cixianean, emon
eusten bere bonidinoa, et amoten eusten litartean, ipo eben Coruxa, et san
tu zan odoi baten, cemece etalquetan eben Discipuluben lequijai: Santu zan Glo
rian Angueruben Compañian, et exoan cituban bere Victorijen triumforat
anaco animac, epon cixianac captivo limboan aimbete uatean. Ulla cante
tan dau pure Eliza Arna Santeac bere egun propriuan: Ascendens Christus
in altum Captivan duxit captivitatem. Eta oregeaiti dexecho Christo pure
Jaunen goeniani Coruxa, Ascensiona; et pure Señora Maria Santisimi
erra, Assumpcion; Cepaiti ipo eben Coruxa Señora onec ez bere virtutes,
ezpada virtute divinoaz, et Angueruben ministerioz. Assumpta est Ma
ria in Celum, dijuana Elizeac: et Christoc ipo eben bere virtutes

Credoac eraten Deuscurian, Christo pure Jauna dagoala Ceruban
Jaxiriac Aita Jaincoen alde erumatoti, eztoqu aitu beax ain materialmente,
nola fuzgadu daigun, dagoala Jaxiriac, silletan, edo barrubetan Jaxiriac
Dagocena lequez. Jaxiriac epoteac ceruban, manifestetandau, dagoala an,
bere Descarnu eternoco lecuban, lequez, bere trabafubac ixagota, et bere
Ymperioco tronuban lequez: et eratendogu dagoala Aita Jaincoeri eru
matati, da guai aiquetan emotea, ez Jaincoac daucala erumaco eruba,
et esguernecoa, bada ertauco, cepaiti ertauco porputrie, et da espiritu
purisimoa; ezpada dagoala ceruban Gloria, Poderio, et Magestade igua
Jain Jaincoa dan partez bere Aita Eternocaz, et Guizon dan partez

debaduric Principadu, Potestate, Virtute, et Dominacione grandera, et gloria
partien ganean, et orfin ceruo santu, et Unqueu partien ganean; ala
Cap. manifestetan dautte Sr. Pablo Cartan Efesoai.

Cong. daucagu yia Christo gure Tauna Ceruban, trabasu partien irapo
ta, beten gozo, et gloria, bertaio Enneque leguer. An daucagu oue
se Medianeroa, gure Redemptorea, gure Utopadua, gure Sacerdotea,
gure Pontifica, gure Aita, gure buruba, gure Amaia, oue Ux
guia, gure Maertnea, gure Doctorea, oue Profeta: bera da Bidea,
mundi Caminadu bea dogun, Utea cenetati Santu bea dogun, Utni an
pulara, et fundamentuba cenen ganean dapocen edificaduric, Urtolia cenen
adaxrac paxian, equia jaxaitu bea doguna. bera da gure Uicija, gure
oguija, gure Pastorea, gure Eporea gure Medica, gure Ennequea, gure
Tuerza, et finalm^{te} irango da egunen baten gure felicitadea, et gure
Gloria Ceruban; Baia eltero Bienabenturanza onetara, da necesario
jaxaquetes leenago Teni Christoni gure modelo, et exemplar leguer
lunen ganean: Dichosa ala equiten dabena.

Del Santissimo Sacramento de la Eucaristia.

Esan equidazu orain: Yia daucagu Teni Christo Ceruban; baderecha
zu dagoala berte leuxen baten?

Bai, badago Santissimo Sacramentu Altaracoan ere.

Eta cer aiquetandozu S.^{mo} Sacramentu Altaracoagaiti?

Hortia, et Caliza Consagradubac.

Eta bago Christo berte leutan? Ez.

Ertago Christo Ceruban, Luxean, et leu partian ere?

Ez, bacarric dago Ceruban, et S.^{mo} Sacramentu Altaracoan.

Historio Soberano onen ganean dagoz ignorancia abradubac
fieleen antean: batzue oraindio ertaguije, ce gaura dan S.^{mo} Sacra
mentu Altaracoa: berte batzue pensetandante Teni Christo dagoala

leu gurtietan, eta ala exantzutendaube, dagoala Ceruban, Luxxcan, eta
leu gurtian; itanquetan deutenian leguer, nundagoan Jaincoa; etada,
etiarala eldu oraindico, aiquetara ondo, cediferencia dagoan Jaincoagandi
Christoparra. ~

Jaincoa, neurre Dienteac, dago leu gurtian, baita TemChristo
ere Jainco dan partez; baña nola ez bacarric dan Jaincoa, espada
guizon equiascoa ere gu leguer; Christe Jainco, eta Guizon equiascoa
etzago leu gurtian, espada bacarric Ceruban, eta Nro Sacramen
tu Altaracoan, cein dan, leen eran dodana leguer, Hostia, eta Caliza
Consignaduban. ~

Esan euidazu guciapp, eta berte modu baten: Nor dago Hostia
Consignaduban?

TemChristo gure Jauna, ain altuba, eta ain poderosa, nola da
goan Cerubetan.

Eta dago TemChristo an, ilic, ala vicinie?

Vicinie dago Ceruban leguer, cepaiti dagoan an gorputz, eta
anima Divinidadeaz unidunice.

Eta odola?

Dago ere gorputzaz Hostian, cepaiti erin eondeiteque
gorputz vicija odol bapa; Bana principalmente dago Caliza Con
signaduban, gorputza dagoana leguer principalmente Hostia Consa
graduban, Consagraciono verben Virtutez.

Doctamente exantzun da; eta ala aitu beaz dogu Christe gure
Jauna gurtia ororio, real, verdaderamente, eta vicinie gorputz, eta
anima, eta bere Divinidadeaz dagoala Hostia consignaduban, eta dagoa
la an odola bere; baña principalmente, eta consagraciono berbeen
virtutez, esaten ditubanae Sacerdoteac Meratan Hostien pañean,
dago an Christe gure Jaunen gorputza, cepaiti ogui na transu
tancietan da, eta conventietanda TemChristo en gorputz verdaderan,

eta comornitancijaz, Dijuena lequex Theologoac, au da laguntarumar, dagoz
Hostia consagraduban Animia, odola, eta Divinidadea bere, eta ija orduban
estago oquien sustancijaz, cepaiti extira, queraguetan accidentiac baño,
ceintzuc dixian oquien colorea, usaina, eta gurtua. Lomismo Caliza consta
graduban dago principalmente Jenu Christo en odola; cepaiti Calizaco an
dago ha, consagracinoco verbeen virtutez, esaten ditubanae Sacerdoteac
Mesatan bere ganean, transustancietan da eta convertietan da Jenu
Christoen odol Real, eta verdaderocan, eta comornitancijaz dagoz an por
putza, Animia, eta Divinidadea bere alaco moduban, nola ija han estago
Andacen sustancijaz, espada bacarric accidenteac, ceintzuc dixian Andacen
colorea, usaina, eta gurtua. Congue verba bitan, Christo guxe Jauna guatia
dago Hostia consagraduban, baina principalm^{te} porputza; eta Christo guxe Jauna
gurtia dago Caliza Consagraduban, baina principalm^{te} odola: eta Christo gux
tia ororic dago, ala Hostia chiquimian, nola andijan, eta aimbete parte
chiqui baten, nola gurtian, cepaiti partidu anxen, edo divididu anxen Hos
tia eta partietan, eta dividietan Jenu Christo en porputza, espada multi
pliquetan dira Jaun onen presencijaz. Ala, nola voza entzuten dauben
gurtiaz, izanic bat bacarra; eta lomismo Ypilluban Ymagina, bada auiten
bada Ypilluba, gurtietan icuten da ororic, izanic bat bacarra originala.

Eta Hostia consagraduban bago Virginia Santissima?

Ex berte Santuac ere.

Eta Aita Eternoa bago an?

Bai, eta Caliza consagraduban ere, semea, eta Espiritu
Santubar batera, ceintzuc dixian Jainco equiarco bat.

Dijozu ondo; Cepaiti semea dagoan lecuban, dago Aita, eta
Espiritu Santuba, Jainco trino, eta bat, au da iru, eta bat; eta nola
Hostia, eta Caliza consagraduban dagoan Jainco en semea, Christo en
humanidadeaz unidunio, da preciso eptea an Aita, eta Espiritu Santuba
ere; baina ez Virginia Santissima, eta ex berte Santuac dago, eta
ezin epon bere ditzegue an.

Bago obligacione conculquetaco edonon uatean?

Bai.
Voiz?

Parua resurreccionetan, bada ala apuinquetan dau Eliza Anna Santrac,
eta baita exortaco peligraba dagoanean ere, bada ala apuinquetan dau
Taincoac.

Cembat parua dira necesariac ondo conculquetaco?

Ynu
Ceintzue dira?

Jaquin ceu recibiduo daben, egon bazu naturalean, eta Taincoen
oracian.

Eta pecatu mortalean dagoana, nola sarras da Taincoen oracian?
ondo conferetandala.

Eta donaxo conferetan bada, pecaturic egruten dau?

Bai, Sacrilegiocia; eta guero conculquetan bada, cometietandau
beste sacrilegijs onrenda bat.

Eta Paruan Conferetan, eta conculquetan dana donaxo, Paruo
quijaz cumplietaren, cumplietandau ondo?

Ez.

Cepaiti?

Cepaiti moneda donquiaz estan ondo paquetan.

Instituidu eben Christo guero Tainac Officio gabea, cein iram
zan Epubemian, bere exortaco verperan Eucaristiao Sacramentu aiguo
to, eta admirable au, emoteo guero recibidu daiguesun bere amodijuen
prendac preciosoena, eta recibidu deigun alimentu espiritualizat, eta
produetac efecto admixableac gupan; Baña loquetaco, da precio auzquitu
paitecen ondo disponiduaic. Disposicio necesariac recibietaco pecatu bago
dira, jaquin ceu recibiduo daben, eta oncepaiti echate emoten Sacramen
tu au vmeai, ceintzue etaquien aiguetan Mirtexio au, regularm.^{to}

succedietan dana legues, ex saquitea amax unteano puchi pora bexa.
Yrapotea amabi iuteti saquin bapa, eta recuudu bapa, da argumentu
notablea descuidubena exduente obligacinoa daqueneen antean. O Com
bat dapocen andijen antean exe, Comulquetan dinianac, saquin bapa
cea recivietandauben!

Bizarrera da necesario epotea baxu naturalcan: auda epotea
ecer antubapa leenapco gaweo amabietati comuladu antean; exceptu
etan dixa pueisoac, comulquetan dinianac viaticubaz. Auda costumbrea,
Cleiceac practiquetandabena, eta usetan dabena, eta da tradicino Apostoli
coa. Yrapaxera, da necesario epotea Taimoen graijan, pecatu morta
len conciencia bapa. Alimbertegaiti pecatuban dappana, da necesario
garvitu dedin leenengo, eta purificadu dapuiala bene Arimea conferino
Sacramental on baten medio sagradubaz, cepaiti, donguia bada da sacnilegoa
Eta comulquetan dana, dongaro conferaru exguero cometiendan berte sacni
legijo chito ichuni bat: eta au succedietan bada, Pannoquijan cumplietaco,
extau ondo cumplietan, eta arotean cometiendan ditu berte pecatu mor
tal bi pueijago, ceintzue conferadu beandituban, uxengo ondo confere
tan dancan. Once dixa precisamente disposicino necesarijoc recivie
taco Christo Sacramentuban pecatunic equin bapa, eta meritoan, baina
recivietaco merito, eta fuitu pueiagoga, da precio disponitea Comulque
tan dana oxaindio obeto.

Conputzer partea epon beanda Comulquetana caduban aldan mo
dentoen, recopiduben, eta debotoen: quenda beandixa parteco indecenteac, eta
joango dixa parteco decenteac, eta garvian, baina fuito, eta pomposidade
bano bapanic.

Modestia, Compostura, eta honestidadien disposicino oncen pamean,
penteneienteac conputzari, beanda recivietaco gracia pueiago Comulque
tan dancan, exari ondo parvixie Arimea, ex bacannic culpa gravieta
ti, leen exandodana legues, barta culpa levietati exe aldan possiblean.

Pecatu venial batzue dagox ceintzubetan saurten gaurian fragilidades,
eta miseriaz, baina procuratandogu emmendetea, eta correpietea
aetati; eon anaren onetan recaidaren batzue, espadao aficinoric eu
nagana, ez onrepati ichi beanda Communioa, antes bien da remedio
saludablea frequentetea, oraguetaco ala culpa leuien fragilidade onec,
procuratanda ala aldun gurtia guentceia, edo aborreietea conculpadu
bano leenago.

Beste Culpa venial batzue dagox, corretietan dirianac depro
posito, eta aficinoraz euzac gana, eta procuratanda extirpianac correpie
tea, eta euguitea aen dolorea; culpa onec, venialac izan anaren, di
za extorbu andia; imbarazu andia comuninuetanac; Cepaiti oztaru
na lagunduric costumbreaz, eugitendau conculpadu dedin devocione bago
eta adguirietaco, edo alcangetaco leuban Communioaz gaxien gradu
baxxi bat, esporetan dau batzubetan gaitceza leen dagoana. Ala sen
tietan daube Sr Barthele, Sr Juan Chrysostomoc, Sr Matheoen ga
nean, Sr Ysidoroc, eta Sr Francisco Salesec. Au pura neugue ni
aitu darguizen ondo axaro perionac precietan dirianac mysticac, co
mulguetan dirianac frequenciaz, eta oraindio, eta oraindio esanbian
conservetandaube euzen biotzean aficino notable asco especialmente
Caridadexutz, estimacino propiorutz, gura estaubela antu dolorexic,
eta correpietu euzen falta venialac vicijo onetan, eta beste, batzubetan,
eta esautuco leugue claram.^{te} euzen Communinuetati ataxetan dauben
prouechu gurtia, edo bapereza, eta acaso danu gueriago prouechu bano,
esandodana leguea leen citadu ditudan Santubaguin.

Comiençien puxera onen arostean, procuraduo danna Ciudadu
andijaz, beanda virtu orduban, (conculguetaco demporan dihot) fedea
eta consideradu, Jain ha, cein doian xecivietan dala Aita Eternoc
eta Maria Santissima beti Virginaren semea; Cein dan Glorijaco
Exeque soberanoa, gure Aita, Marituba Sc.

eta consideretan dala beste alde bateti indigindade, eta baxera propiua,
berex daucana recivietan doianac, procuraduo dau operitetea barruco
actubac humildadiena, fediena, amodijuenac, eta dereena exrecivietaco
Tauri sacramentadu tra, eta eian deiquio ferboxe andijaz Jenu Christo
ni modu onetan, edo beste onelaco baten; Tauri, eta neure Jenu dul
cia, nic gura neugue recividu anaco ferboxeaz, adaco punera, eta Cani
dadeaz, cenena recividu euben gura Ama Virgima Santissimeac, eta
ceruco Santu puxtiac.

Etdu vidi modu onetan recivietana Angueruben ogui
Soberanoa, eta guero eongo da recogimentu andijaz barrucoaz, eta
Campocaz Elizan, ex exrecetan Altanac, batzuc equitendubena
legues; (eta pueistoena dana) batzuc unteten daube elizati cornulpa
duta bexala, Taincoari gracia emon bapa, eta reflexionadu bapa, cer
recividu dauben; au da senale claruba, estaguiena oiaindio cer re
civietan dauben, bada unteten daube ain satisfecionie, nola untengo
baileuben echeti undo almonzaduta.) Dyst bada, egor beax dala Tain
coari gracia emoten, equin deutzan beneficio ain andi, eta Soberanoa
gaiti: ofreciduo Jaro han, dapian moduban, bere viotza, bere Armea,
eta bere vicia, bere operacino, verba, eta pensamentu guttiaguin; repre
sentadu beguijo aen Divina Magistadeari, padecietan dituban necendadeac,
aflixinoac, eta deronsueloac, eta escatu beguijo an onen remedioa con
veni bada. Eta gutti gañean mantenidu dapualda bere onacian;
emon dequio la poderia resistietaco, eta venietaco bere enemigoac, cepai
ti au da demporanic onena nepocietaco Taincoaz; eta onec irauingodau
guchierac ondu laurencho bat. Eta bota anen dempora onetan chu
pandien bat, edo flemaren bat, esta onepaiti pecaturie equiten, eta
estago cer eugui escrupulorie, equiten ertala supunietan do danna
legues, fin donguiar, edo anierpuloz botetaco Hortia consagradu
ben pascaren bat. Bana encanquetan deutted chuba bada, tra

padu dapuijala; eta flemma Dongaren bat, bota dapuiela vama equina
baten, edo inooc aspian artuco estaberi parape baten, Modu onetan
preparatan danac, eta recivietan daubenac Tem Christo ataratan dau
fautu aru Communuetati, Cepaiti ogui Sagrau onec fontalecietan
dau animea Caminetaco Gloriosa: gueriago fontalecidu ebena baño
Chiaz caminetaco orebo Mendina, axaco apuindu eutxana Angue
nubac san epuiam, cemetan epuan figuradunac ogui Sacrosanto, eta
Angelico au. Arpalquetan ditu, eta guetiquetan ditu guie incli
nacino donpac, eta paino viciotac, vrietanpau Tem Christogaz,
eta da prentanac Sepurubena vicitza eternoena, eta verumecino
gloriosena, S. r. Suarez berac esaten deuscura leguez. Taten dabe
nac nire axapua, eta daten daberrac nire odola (auquetanda dig
nam^{te}) dauco vicitza eternoa, eta nic reunitaduo dot atcenengo
epumean.

Baña alcontrario, recivietan daubenac indionam^{te} pe
catu mortalean - o Taimo Santuba, ete ce maldade ain sacrilegia
Cometietan dauben! Horribleago, eta enosu andijagocaa da Tem Chri
toendaco culpa sacrilego au, izan xana baño crucifiguetea Tude
gubac, cepaiti culpa artati atara zan guie redempcioco utilida
de andija, bada Caifasec eran ebena leguez, necesario zan ilcedin
bat saluetaco Pueblo guztia; baña recivietati Christo pecatu
mortalean, e bacarric eta epuiten onic bapere; espada pathi aru,
eta prauisimoac: pacha Taincoendaco, cepaiti ofendietan dan
gueriago culpa onegaz, berte anogaz baño: pacha Virginea Santi
simiendaco, cepaiti sentietan daben aru beresemien alaco ultra
geac: pacha Angueaubendaco, cepaiti Contristetan dixian, eta con
turbetan dixian, eta pacha ala pecatu epuiten daberren animendaco
cepaiti dixian guztiz andiac ichaiten deutcen Infernaco penac,
epuiten espadau penitencia equiarco. Ecce estau ^{gueriago} enojetan Taimo

bere goxputz, eta odoln paxamaino saculegoac baño, dique Santa Pa
draac, eta onen artean ^{San} Ciprianoe eta ^{San} Juan Chrysostomoe.

^{San} Pablo Apostolubac esaten deuru conculquetan diuianac indio
namente, jaten daubela, eta edaten daubela euren jacio propioa; auda
euren condenacino eternoa, eta gueiapp djo Apostolu Santubac,
Cartipuetan ditubala Jaincoac batzubetan comunino saculegoac
enfermedade corporalaquin, eta eriotza repentinoquin; bada au
manifestetan daube Corinthoac exorividu euten leenengo Cartaco
Verba aec: Ideo inter vos multi infirmi, et imbeciles, et
dormiunt multi.

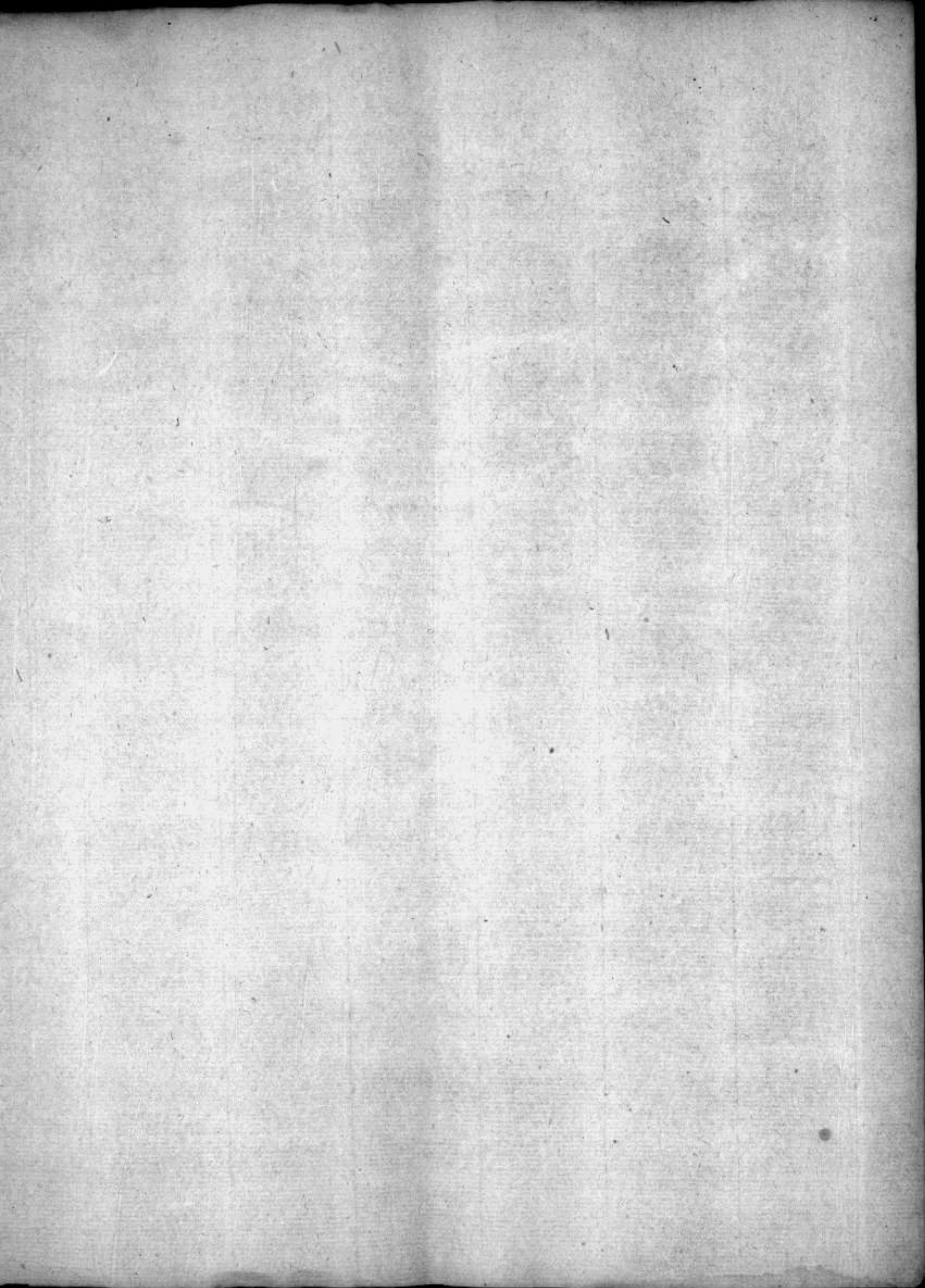
Tratatzen eguizube bada contuban jaurtea, ondo
confereteeaz, conculqueteeaz gracijan, venereteeaz Jemu Christo sacra
mentaduba, eta dobleteeaz belauna luxexaño, inagoten zaxcanian
sacramentu altissimo au reserbaduta dagoan Altaren aurreti;
bada da oztasun andia, eta devocino guchi eguitea sacristauben
Corterija, eta adoracinoa, eta ez dobletea ondo belauna Jainoan,
cein Demoniuetarano, porfuerza bada ere, veneretan daube.
Izan dedilla Jaincoac bedeincatuba, eta alabaduba Santissimo
sacramentu Altaracoa beti beti. =

Amen

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document. The text is written in a dark ink on aged, slightly textured paper. The handwriting is fluid and characteristic of the 18th or 19th century. The text is arranged in several paragraphs, with some lines indented. The overall tone of the document appears to be formal or semi-formal.

Handwritten signature or name, possibly "John" or "James", written in a cursive script. The signature is located at the bottom center of the page, below the main body of text.

MAN 664

